

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-75>

УДК 330.111.62:330.111.64+004.738.5

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЗПОДІЛЬЧИХ ВІДНОСИН В ІНФОРМАЦІЙНО-МЕРЕЖЕВІЙ ЕКОНОМІЦІ

TRANSFORMATION OF DISTRIBUTION RELATIONS IN THE INFORMATION AND NETWORK ECONOMY

Соболев Володимир Михайлович

доктор економічних наук, професор,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3043-0901>

Яременко Олег Леонідович

доктор економічних наук, професор,
ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України"
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7227-8106>

Soboliev Volodymyr

V.N. Karazin Kharkiv National University

Yaremenko Oleh

Institute Of Economic And Forecasting
National Academy of Sciences Of Ukraine

У статті розкрито зміст трансформації розподільчих відносин в умовах формування інформаційно-мережевої економіки. Інформація виступає ключовим чинником створення вартості, впливу та конкурентних переваг, що актуалізує діалектичну суперечність між суспільною потребою у відкритому доступі до знань і логікою приватної власності. Особлива увага приділена зміні характеру праці: зростає частка інтелектуальної зайнятості, яка перебуває поза межами регульованих трудових інститутів, що зумовлює нестабільність і зниження соціальної захищеності. Обґрунтовано, що інституційні зміни у сфері розподілу повинні супроводжуватися еволюцією базових економічних інститутів. Показано поступовий перехід до моделей всезагального володіння інформацією, вільної кооперації та суспільних механізмів забезпечення. Обґрунтовано висновок, що впровадження відповідних політик вимагає синхронних, комплементарних змін в інститутах – від освіти і ринку праці до систем перерозподілу та глобального економічного врядування, а також належного статистичного забезпечення певних управлінських рішень.

Ключові слова: розподільчі відносини, інформація, власність, цифрова економіка, цифрові платформи, інституційна трансформація, соціальний захист.

The article provides a comprehensive analysis of the transformation of distributive relations in the context of the development of the information-network economy. Within this new paradigm, information is becoming a central factor in the generation of economic value, the exertion of influence, and the formation of competitive advantages. This redefines the structure of economic processes and reveals a dialectical contradiction between the public need for open access to knowledge and the prevailing logic of private ownership. As this contradiction intensifies, it leads to a gradual shift toward new forms of informational commons and universal access models. The study places special emphasis on the changing nature of labor. There is a notable increase in the share of intellectual employment, which often occurs outside the boundaries of formal labor institutions. Workers no longer sell long-term labor but rather specific outcomes of intellectual or creative activity, such as microtasks, fragments of design, or targeted digital solutions. These forms of labor are frequently carried out under unstable conditions, characterized by a lack of clear career progression and increasing dependence on opaque algorithmic management typical of digital platforms. Such trends point to a growing disconnect between economic activity and the regulated labor sphere, highlighting a delay in institutional adaptation. The article argues that the restructuring of distributive relations must proceed gradually and be firmly linked to the evolution of foundational economic institutions. It identifies the need for coordinated changes in ownership, taxation, education, employment policy, and systems of social support, enabling a shift toward models based on universal access to information, cooperative organization, and socially embedded mechanisms of provision. The conclusion is substantiated that the implementation of relevant policies requires

synchronous, complementary changes in institutions - from education and the labor market to redistribution systems and global economic governance, as well as proper statistical support for certain management decisions.

Keywords: distributive relations, information, ownership, digital economics, digital platforms, institutional transformation, social protection.

Постановка проблеми. Сучасна динаміка розвитку економічних систем засвідчує становлення нової парадигми – інформаційно-мережевої економіки. Цей процес супроводжується зміною базових закономірностей функціонування економіки, що відображає не просто зовнішні зрушення, а глибший перехід до нової форми організації. У цьому контексті однією з центральних проблем постає трансформація розподільчих відносин, що вимагає осмислення як центрального елемента цього історичного руху. Інформація, що набуває статусу провідного економічного ресурсу має унікальну властивість: вона може одночасно використовуватися необмеженою кількістю споживачів без утрати своєї цінності. Через це відносини виробництва, розподілу, обміну та споживання інформаційних благ суттєво відрізняються від тих, що характерні для традиційних товарів. Інститути розподілу доходів і ресурсів, що сформувалися в індустріальну епоху, дедалі менше відповідають умовам інформаційно-мережевого суспільства, що спричиняє зростання нерівності. Це вимагає якісного оновлення їхньої структури відповідно до нових реалій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний науковий внесок у дослідження трансформації розподільчих відносин в умовах переходу до інформаційно-мережевої економіки здійснили провідні українські вчені-економісти. У своїх працях вони зосередили увагу на аналізі зміни інституційних засад власності, праці та вартості, розвитку нових форм соціального захисту, переосмисленні ролі інтелектуальної праці, а також дослідженні впливу цифровізації на механізми розподілу доходів. Їхні теоретичні й прикладні напрацювання сприяють формуванню сучасного наукового уявлення про особливості функціонування економіки в умовах мережевої організації, прискореної технологічної трансформації та інституційної невідзначеності, а також окреслюють перспективні напрями адаптації розподільчих інститутів до нової економічної реальності. Серед них варто відзначити А. А. Гриценка [1], А. О. Маслова [2], А. М. Колота [3], Т. І. Артьому [4; 5] та ін. Вагомий внесок у вивчення розподільчих відносин в умовах інформаційно-

мережевої економіки зробили також провідні зарубіжні науковці. Вони досліджують нові джерела економічної влади, пов'язані з домінуванням цифрових платформ, контроль над даними, зміщення акцентів у створенні вартості від традиційної праці до інтелектуального капіталу, а також зростання структурної нерівності. Особливу увагу приділяють питанням адаптації інститутів власності, оподаткування, регуляції та соціального захисту до викликів цифрової доби. Серед дослідників, чиї концепції мають визначальний вплив на формування сучасного бачення розподільчих процесів у цифрову епоху, слід відзначити М. Кастельса [6], Т. Пікетті [7], Ш. Зубофф [8], Н. Срничека [9] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз літератури свідчить, що сучасні прояви розподільчих відносин уже окреслені. Однак загальна проблема трансформації розподільчих відносин в інформаційно-мережевій економіці включає низку невирішених складових: нова модель розподілу доходів, узгодження інститутів власності на інформацію, адаптація трудових відносин та соціального захисту до нових умов, а також реформування системи регулювання для забезпечення справедливості і стабільності. Ці аспекти визначають напрям подальшого дослідження і конкретизують мету даної статті.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є дослідження сутності трансформації розподільчих відносин в умовах інформаційно-мережевої економіки та визначення ключових напрямів адаптації економічних інститутів до нової парадигми. Стаття покликана узагальнити існуючі теоретичні підходи і сформулювати авторське бачення трансформації розподільчих відносин у новій економічній реальності, де рух поняття розкриває себе через зняття суперечностей, позначивши можливі рішення виявлених проблемних аспектів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах глобалізованого суспільства інформація посідає дедалі важливіше місце як основний ресурс, що впливає на всі аспекти людської діяльності. Її обсяги зростають у геометричній прогресії, а разом із

цим зростає її вплив на структуру соціального та економічного життя. Це свідчить, на думку А. О. Маслової, про поступовий перехід до нової суспільної реальності, в якій саме інформація визначає характер трансформацій [2, с. 146].

У процесі становлення інформаційно-мережевої економіки відбувається радикальна трансформація характеру розподільчих відносин, зумовлена переходом до нової форми організації виробництва, де інформація стає ключовим чинником створення вартості, впливу та конкурентних переваг, виявляючи себе як сутність, що опосередковує економічну реальність. Відтак розподіл благ, доступ до ресурсів і соціальних ролей усе більше визначається не лише формальними інституційними механізмами, а здатністю суб'єктів інтегруватися у глобальні інформаційні потоки, управляти цифровою інфраструктурою та формувати алгоритми впливу, що знаменує поступ до нової форми суспільного буття, на що звертає увагу М. Кастельс [6, р. 6–7].

Важливо відзначити, що фундаментальною характеристикою такої трансформації економіки є специфічна природа економічних благ, що в ній створюються. А. А. Гриценко справедливо наголошує, що, на відміну від матеріальних товарів, які споживаються індивідуально, інформаційні продукти належать до класу невиключних благ: їх споживання одним індивідом не обмежує доступу до них з боку інших [1, с. 132]. Тобто інформаційні продукти характеризуються можливістю необмеженого копіювання та поширення без втрати якості. Ще К. Шапіро та Х. Варіан відзначали, що, завдяки високим фіксованим витратам на створення першої копії та майже нульовим граничним витратам на відтворення, інформаційні товари не мають фізичних обмежень у дистрибуції [див. докладніше :10, р. 19–52]. А. А. Гриценко також звертає увагу, що в таких умовах, з одного боку, автори інформаційних продуктів прагнуть отримати компенсацію за витрати, пов'язані з їх створенням; з іншого – логіка суспільного розвитку вимагає вільного доступу до результатів інтелектуальної праці як умови науково-технологічного прогресу [1, с. 432]. Це породжує діалектичну суперечність між суспільною потребою у відкритому доступі до знань і сутністю приватної власності. Що зумовлює поступовий перехід до формування всезагальної власності. Тобто, це не лише технологічна необхідність, а ціннісна відповідь суспільства на виклики

інформаційної епохи, що вимагає перегляду самої природи господарського життя, на чому наполягає Т. І. Артьомова [4, с. 33]. Важливо відзначити, що у цьому контексті питання інтелектуальної власності набуває принципового значення, виступаючи фундаментом функціонування інформаційно-мережевого суспільства. Це потребує перегляд підходів до розподільчих відносин у сфері нематеріальних ресурсів. Традиційні механізми приватної монополії на знання виявляються недостатніми для забезпечення інклюзивного розвитку, поглиблюючи ефекти економічного і соціального відчуження. У відповідь на це актуалізуються підходи, що передбачають поєднання елементів спільно-розділеної власності, суспільного контролю та відкритих моделей доступу [5, с. 89–91]. У такій парадигмі інтелектуальна власність розглядається не лише як засіб комерціалізації знання, але як основа нового суспільного договору про справедливий розподіл інформаційних ресурсів і гарантування права на участь у створенні спільного блага.

Наступним ключовим виміром інформаційно-мережевого розвитку є зміна трудових відносин і механізму розподілу створеного продукту між учасниками виробництва. У класичній індустріальній моделі підприємці володіли капіталом, а працівники продавали свою робочу силу в обмін на заробітну плату. Відповідно, прибуток був результатом капіталу, а ризики частково компенсувалися через регуляторні й соціальні механізми, включаючи профспілки та державні гарантії праці. Однак у новій парадигмі не обов'язково концентрувати працівників на фабриках чи офісах: цифрова інфраструктура дозволяє виконувати роботу дистанційно, із залученням глобальної робочої сили, що підкреслюють Дж. Вудкок і М. Грехем [11, р. 58].

У такій системі працівники дедалі частіше продають не тривалу робочу силу, а конкретний результат інтелектуальної діяльності – наприклад, коротке технічне завдання або фрагмент дизайну. Реальність такої праці часто проявляється в нестабільності, низьких доходах, відсутності кар'єрного зростання та залежності від непрозорих алгоритмів цифрових платформ.

Як показує Н. Срничек, великі цифрові компанії не просто надають послуги – вони діють як платформи, що структурно змінюють ринок праці, господарські відносини й способи накопичення прибутку. Вони не наймають людей у традиційному сенсі, а посередничають між

попитом і пропозицією, витягуючи дані з кожної взаємодії, що відбувається на платформі [9, р. 30].

Важливо зазначити, що ці трансформації ринку праці – не ізольоване явище, а частина глибших структурних змін, які Ш. Зубофф окреслює як капіталізм нагляд. У цьому режимі економіки цифрові платформи не просто посередники – вони системно збирають і використовують поведінкові дані користувачів і працівників для створення прогнозів, що потім монетизуються. Власне, сам процес праці й навіть мотивація стають джерелом цифрової сировини – даних [8, р. 377].

Таким чином, економічна активність дедалі частіше відбувається поза межами регульованого простору праці. Сучасні цифрові платформи поєднують у собі економічну доцільність, технічну ефективність та одночасну дестабілізацію класичних трудових інститутів, що веде до потреби у перегляді самого поняття трудових правовідносин, як справедливо вважає А. М. Колот [3, с. 259–260]. Відтак ми спостерігаємо не лише технологічну інновацію, а глибоку соціально-економічну трансформацію, що є становленням нової форми трудових відносин, у якій класичні моделі втрачають свою безпосередність, відкриваючи простір для нових підходів до регулювання праці як необхідного моменту цього розвитку.

Ці явища вказують, що інституційні зміни у сфері праці не встигають за технологічними можливостями, виявляючи напругу між усталеним порядком і новим, що прагне своєї реалізації. Нові форми зайнятості потребують оновлення трудового законодавства і систем соціального захисту, які б відповідали новій дійсності, запобігаючи прихованим формам експлуатації та сприяючи повнішому виявленню справедливого суспільного порядку. Наприклад, виникає завдання забезпечити фрилансерам і самозайнятим працівникам базові соціальні гарантії поза рамками традиційних трудових відносин. Одночасно постає проблема зростання розшарування за доходами внаслідок технологічного прогресу. Дослідження З. К'юреші показують, що інформаційно-мережева економіка наразі сприяє зростанню нерівності: підвищується частка доходів капіталу і кваліфікованої еліти, тоді як частка оплати праці у ВВП знижується [12, р. 7]. У зв'язку з цим Т. Пікетті наголошує на необхідності нових форм регуляторної політики, таких як прогресивне оподаткування капіталу, спадку та доходів, а також створення глобальних механізмів перерозподілу, які б

зменшували дисбаланс між працею і капіталом у XXI столітті [7, с. 523].

Одна з потенційно ефективних моделей зменшення соціально-економічної нерівності в умовах цифрової трансформації – це впровадження безумовного базового доходу (ББД), який гарантує кожному громадянину мінімальний рівень матеріального забезпечення незалежно від участі в ринку праці. Такий механізм розглядається як інструмент справедливого розподілу частини створеного суспільного багатства. О. Грішнова із співавторами зазначає, що, у поєднанні з прогресивним оподаткуванням прибутків, особливо в сегменті високотехнологічного бізнесу, ББД може стати основою нової соціальної політики, орієнтованої на підтримку економічної стабільності, зменшення нерівності та забезпечення базових умов для самореалізації в умовах нової економіки [13, р. 29–30].

На нашу думку, перебудова розподільчих відносин повинна відбуватися поступово і тісно пов'язуватися з еволюцією економічних інститутів – від систем оподаткування і соціального забезпечення до посилення ролі людиноцентричних підходів у формуванні політик зайнятості, охорони здоров'я та освіти, що виступає опосередкуванням нової суспільної цілісності, де соціальне, економічне і технологічне взаємодоповнюються. «Саме тому забезпечення комплементарності цифрового і соціально-економічного розвитку (завдяки якому об'єктивні суперечності, що породжуються процесом трансформації індустріально-ринкової системи в інформаційно-мережеву, знаходять форми свого розв'язання і взаємодоповнення) є однією з ключових опор стабільної суспільної динаміки» [14, с. 171].

Таким чином, можна розглянути ключові інституційні зміни, які необхідні для стабільного розвитку інформаційно-мережевої економіки:

1. Інститут власності. В інформаційно-мережевій економіці на перший план виходить спільна власність на знання та інформаційні ресурси, що співіснує з приватною власністю у трансформованій формі. Це вимагає перегляду законодавства про інтелектуальну власність з метою досягнення балансу між стимулюванням інновацій і вільним обігом інформації.

2. Інститут ринку і конкуренції. Мережеві ефекти в цифровій економіці часто призводять до домінування кількох великих платформ (монополій або олігополій), що контролюють

значну частку ринку і отримують надприбутки. Традиційні антимонопольні механізми стикаються з труднощами при регулюванні глобальних цифрових гігантів. Потрібні нові підходи до підтримання конкуренції – зокрема, оновлення антимонопольного законодавства з урахуванням специфіки цифрових ринків (наприклад, регулювання володіння даними, забезпечення інтероперабельності платформ), а також міжнародна координація в протидії уникненню оподаткування і зловживанню монопольним становищем транснаціональними корпораціями. Без цього посилюватиметься диспропорція розподілу доходів на користь вузького кола корпорацій-власників платформ, що дестабілізує економіку.

3. Інститут соціального захисту і перерозподілу. Як зазначено вище, зниження частки трудових доходів та поляризація ринку праці вимагають активнішої ролі держави у перерозподілі доходів. Інститути оподаткування мають еволюціонувати: зокрема, впровадження прогресивного оподаткування всіх видів доходів (включно з доходами від капіталу, рентою).

4. Інститути освіти і ринку праці. Цифрова революція висуває нові вимоги до людського капіталу. Важливим завданням є реформа освітніх інститутів для забезпечення безперервного навчання протягом життя, швидкого набуття нових навичок, що відповідають попиту інформаційної економіки. Без цього виникають розриви: одні працівники концентруються у високотехнологічних секторах з високими доходами, інші залишаються неконкурентними і витісняються у низькооплачувані сегменти, що поглиблює нерівність. Тому інститути освіти мають бути тісно пов'язані з ринком праці, а система перенавчання і перекваліфікації – стати невід'ємною складовою інфраструктури нової економіки.

5. Інститути статистики та вимірювання економіки. Не можна оминати і питання адекватного вимірювання процесів в інформаційно-мережевій економіці. Відповідні інститути (статистичні служби, методологія обліку) мають трансформуватися, щоб надати політикам і суспільству адекватну картину розподілу багатства та благ у цифрову добу. Наприклад, традиційні показники на кшталт ВВП можуть доповнюватися індексами цифрового розвитку, коефіцієнтами нерівності доступу до інформації, індикаторами участі громадян у мережевих спільнотах тощо. Це дозволить краще відстежувати розподільчі ефекти інформаційної економіки і своєчасно реагувати на них.

Висновки. Під час трансформації розподільчих відносин в умовах формування інформаційно-мережевої економіки відбувається зміщення акценту з капіталу як головного претендента на дохід до людини-творця, носія знань, що відкриває нову єдність економічного буття. Базові інститути економічної системи зазнають змін, у яких приватна власність поступається всезагальному володінню інформацією, наймана праця – вільній кооперації, а ринковий розподіл доповнюється суспільними механізмами забезпечення, такими як базові доходи та соціальні гарантії. Впровадження політик вимагає синхронних, комплексних змін в інститутах – від освіти і ринку праці до систем перерозподілу та глобального економічного врядування. Лише так позитивний потенціал інформаційно-мережевої економіки (зростання продуктивності, самореалізація, глобальна взаємопов'язаність) може розкритися як цілісний прояв її сутності, а негативні прояви (монополізація, нерівність, нестабільність) – бути подоланими в процесі формування більш гармонійного суспільного порядку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гриценко А. А. Економіко-інформаційний імператив нової статистичної парадигми : монографія / А.А. Гриценко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». – Київ, 2020. – 436 с.
2. Маслов А. О. Інформаційна економіка: становлення, структура та теоретичне осмислення : монографія / А. О. Маслов ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2-е вид. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 511 с.
3. Колот А. М., Рябоконт І. О., Бабій Ю. М. Соціально-трудова вимір економіки платформ // *Економіка та суспільство*. – 2024. – Вип. 68. – С. 256–266. – URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-110> (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.
4. Артьомова Т. І. Теорія вартості як надбання економічної науки: витоки політичної економії у широкому сенсі // *Економічна теорія*. – 2022. – № 3. – С. 29–44. – DOI: <https://doi.org/10.15407/etet2022.03.029>.
5. Артьомова Т. І., Сідов В. О. Глобально-локальні перетворення власності й суспільного розподілу на тлі запровадження безумовного базового доходу // *Економіка України*. 2024. № 4 (749). С. 87–110. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.04.087>.

6. Castells M. *Advanced Introduction to Digital Society*. Edward Elgar Publishing, 2024. 169 p.
7. Пікетті Т. *Капітал у XXI столітті* / пер. з англ. Н. Палій. – Київ : Наш Формат, 2016. – 696 с.
8. Zuboff Sh. *The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power* / Sh. Zuboff. – New York : PublicAffairs, 2019. – 691 p.
9. Srnicek N. *Platform capitalism* / Nick Srnicek. – Cambridge : Polity Press, 2017. – 120 p. – (Theory Redux).
10. Shapiro C., Varian H. R. *Information rules: a strategic guide to the network economy*. – Boston : Harvard Business School Press, 2008. – URL: <https://www.researchgate.net/publication/200167344> (дата звернення: 10.01.2025).
11. Woodcock J., Graham M. *The gig economy: a critical introduction*. – Cambridge : Polity Press, 2020. – 208 p.
12. Qureshi Z. *Inequality in the Digital Era* / Zia Qureshi // Brookings Institution. – Washington, D.C., 2020. – 17 с. – (BBVA OpenMind Book Series). – URL : <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/02/BBVA-OpenMind-Zia-Qureshi-Inequality-in-the-digital-era.pdf>, вільний. – Назва з екрана. – Дата звернення: 12.03.2025.
13. Grishnova O., Cherkasov A., Brintseva O. *Transition to a new economy: transformation trends in the field of income and salary functions* // *Problems and Perspectives in Management*. – 2019. – Vol. 17, Issue 2. – P. 18–31. – DOI: 10.21511/ppm.17(2).2019.02.
14. Комплементарність інформаційно-цифрових і соціально-економічних перетворень як умова стабільного розвитку суспільства : монографія / [Геєць В.М., Гриценко А.А., Яременко О.Л. та ін.] ; за ред. А.А. Гриценка ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – Київ : ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2021. – 402 с.

REFERENCES:

1. Hrytsenko A. A. (2020). *Ekonomiko-informatsiyni imperatyv novoi statystychnoi paradyhmy: Monohrafiia* [Economic-informational imperative of the new statistical paradigm: Monograph]. Kyiv: Institute for Economics and Forecasting NAS of Ukraine, 436 p. (in Ukrainian).
2. Maslov, A. O. (2016). *Informatsiina ekonomika: stanovlennia, struktura ta teorietychne osmyslennia: Monohrafiia* [Informational economy: Formation, structure and theoretical comprehension: Monograph]. Kyiv: VPC "Kyivskiy universytet", 511 p. (in Ukrainian).
3. Kolot A. M., Riabokon I. O., Babii Yu. M. (2024). *Sotsialno-trudovi vymir ekonomiky platform* [Social and labour dimension of the platform economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 68, pp. 256–266. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-110> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
4. Artyomova T. I. (2022). *Teoriia vartisti yak nadbannia ekonomichnoi nauky: Vytoky politychnoi ekonomii u shyrokomu sensi* [The theory of value as a legacy of economic science: Origins of political economy in the broad sense]. *Ekonomichna teoriia – Economic theory*, no. 3, pp. 29–44. Available at: <https://doi.org/10.15407/etet2022.03.029> (accessed January 10, 2025) (in Ukrainian).
5. Artyomova T. I., Sidov V. O. (2024). *Hlobalno-lokalni transformatsii vlasnosti ta sotsialnoho rozpodilu v konteksti vprovadzhennia bezumovnoho bazovoho dokhodu* [Global-local transformations of property and social distribution in the context of introducing unconditional basic income]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 4, pp. 87–110. Available at: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.04.087> (accessed January 10, 2025) (in Ukrainian).
6. Castells, M. (2024) *Advanced Introduction to Digital Society*. Edward Elgar Publishing. 169 p.
7. Piketty T. (2016). *Kapital u XXI stolitti* [Capital in the 21st Century]. Kyiv: Nash Format, 696 p. (in Ukrainian).
8. Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power*. New York: PublicAffairs, 691 p.
9. Srnicek, N. (2017). *Platform capitalism*. Cambridge: Polity Press, 120 p.
10. Shapiro C., Varian H. R. (2008). *Information rules: A strategic guide to the network economy*. Boston: Harvard Business School Press, 352 p. Available at: <https://www.researchgate.net/publication/200167344> (accessed January 10, 2025).
11. Woodcock, J., & Graham, M. (2020). *The gig economy: A critical introduction*. Cambridge: Polity Press, 208 p.
12. Qureshi, Z. (2020). *Inequality in the digital era*. Washington, D.C.: Brookings Institution, 17 p. (BBVA OpenMind Book Series). Available at: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/02/BBVA-OpenMind-Zia-Qureshi-Inequality-in-the-digital-era.pdf> (accessed March 12, 2025).
13. Grishnova O., Cherkasov A., Brintseva O. (2019). *Transition to a new economy: transformation trends in the field of income and salary functions*. *Problems and Perspectives in Management*, vol. 17(2), pp. 18–31. DOI: [https://doi.org/10.21511/ppm.17\(2\).2019.02](https://doi.org/10.21511/ppm.17(2).2019.02).
14. Hrytsenko A. A. (Ed.). (2021). *Komplementarnist' informatsiyno-tyfrovykh i sotsial'no-ekonomichnykh peretvoren' yak umova stabil'noho rozvytku suspil'stva: Monohrafiia* [Complementarity of information-digital and socio-economic transformations as a condition for sustainable societal development: Monograph]. Kyiv: Institute for Economics and Forecasting NAS of Ukraine, 402 p. (in Ukrainian).